

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N° 11.   Lund November   1841.

I. Original-Afhandling.

Något om de i Westergötland förekommande arterna af släktet *Lamium*; af Sv. Joh. Lindgren.

Uti *Linnés Fl. Svec.* upptogs trenne arter af släktet *Lamium*. Genom *Fries's* observationer egav vi nu, inom Sverige, detta antal fördubbladt. Af de svenska arterna *Lamium* saknar Westergötland, efter hittills gjorda observationer, *Lamium album* och *maculatum*. Det hade varit en lika stor kuriositet om den sistnämnde blifvit der funnen, som det förblifver en kuriositet om *Lamium album* aldrig påträffas inom landskapet.

Så mycket ymuigare synas deremot de fyra återstående svenska arterna af samma släkte vara utbredda öfver provinsen, om man får döma efter trakten mellan Kinnekulle, Skara, Wenersborg och Wenern. Der förekomma nemligen också, ofta i stor myckenhet, tvenne arter som hittills i allmänhet varit ansedda för temmeligen sällsynta inom Skandinavien. Jag menar *Lamium incisum* Willd. och *Lamium intermedium* Fr. — Deras vextplats är antingen i trädgårdar och odlingar närmare boningshusen, eller på åkerkanter, invid (och ibland) säden. Man får, i följe deraf, af hvardera en *forma succulenta hortensis* och en *forma macra arvensis*. De förekomma merändels tillsammans med *Lamium purpureum* och *amplexicaule*; men någongång vexas de äfvenledes hvardera särskildt, utan att hafva någon af de andra arterna inom släktet i sitt sällskap. Så träffades vid det numera öde torpet

på Kinnekulles topp ensamt *L. intermedium*, och vid en lägenhet utom Lidköping, bredvid vägen till Kållandsö, fann jag år 1840 *L. incisum* under enahanda förhållanden. Då de vexa i förening med sina samslägtingar tillhör största antalet af specimina icke alltid företrädesvis *L. purpureum*. Detta kan lika väl tillhöra antingen *L. intermedium* eller *L. incisum*. *L. amplexicaule* synes deremot ofta vara underlägsen i anseende till antalet af exemplar, jemförda med de andra arternas på hvarje särskildt ställe.

Man har trott sig kunna föra *Lamium incisum* och *intermedium* såsom afarter till *L. purpureum*. För vår del äro vi likväl numera fullkomligt öfvertygade om bådas äkthet såsom species. Deras vextplats må vara hvilken som helst, så särskilja vi dem genast, i första blicken, både ifrån hvarandra och ifrån *L. purpureum*. Ännu mer: De, för hvilka vi visat sjelfva vexterna lefvande, hafva, så vida vi också redogjort för de sednares karakterer, icke vidare misstagit sig om det ena eller andra speciet. Att fälla ett omdöme ifall man endast sett torrkade exemplar är lika litet rätt här, som allestädes der fråga är om saker af sådan finhet. Det är öfverflödigt att jag skulle söka med någon ny ordställning omsäga den gamla sanningen, att af en Botanist naturen endast studeras i naturen; men det är kanske icke lika öfverflödigt att imellanåt uprepa, att "*plurimæ formæ, facie diversissima, leviter modo differunt; aliæ simillimæ distinctissimæ!*" Det är en gyllene regel för oss yngre.

Om *Lamium intermedium* Fr. synes man numera mindre dissentiera. Den framstår också, med sina alltid, jemförelsevis, större och med en djupare färg försedda blommor, längre och mera långhåriga blomfoderflikar och till formen utmärkta blad o. s. v., tydligt skild från de andra arterna inom släktet. *Lamium incisum* ställes ännu stundom på en underordnad plats, såsom afart eller hybriditet. Vi hafva i trädgården och på fältet sått här samlade frön af så väl *L. incisum* som *L. purpureum* och *intermedium*, och hafva alltid

återfått samma vext som den, hvaraf fröen voro insamlade. För dem som så frön af dessa vexter, antingen hvarje art särskildt eller alla tre arterna tillsammans, och sedan observera vegetationen från fröens upkomst till och med vexternas utveckling inpå senhösten, för dem tro vi att *L. incisum* skall bevisa sig vara sjelfständig art. Utom de inskurettlikiga bladen, synnerligen folia floralia, som den sistnämnda aldrig saknar, har detta species dessutom, jemfördt med *L. purpureum*, ständigt en mera mörkgrön färg, och dess blad äro mer eller mindre *concarva!* hvilket isynnerhet visar sig hos den äldre vexten. *Lamium purpureum* har deremot alltid ett visst convext tycke hos sina blad, och en ljusare, någonsång till och med gulgrön, färg. *Lamii incisi* blad äro, äfven de öfversta, mera jemnt gröna. *Lamii purpurei* öfversta små, ännu icke utvecklade, blad äro brunaktiga, och dess något mera utvecklade öfre blad äro ofta ännu bruna i kanten. *Lamii incisi* blomkrona är blekare, än *L. purpurei*. Tubus corollæ har jag hos *L. purpureum* alltid funnit ofvan basen mer eller mindre fullständigt sluten förmedelst en ring af hår. Hos *L. incisum* är deremot tubus corollæ ofvan basen alltid nudus, eller, noga taget, subnudus; ty *några!* tjocka genomskinliga hår, eller rättare piggar, finnas der alltid, endast likväl på den delen af blommans insida, som motsvarar dess öfverläpp, d. v. s. ståndaresträngarnes vidfastnings-sida. *L. incisi* blompip tillslutes imellertid aldrig af dessa från en sida utgående piggar. Faux corollæ är hos den Vestgötska *L. incisum nuda*, ej pilosa; men isynnerhet de kortare ståndarenas strängar äro ofvan och omkring deras vidhäftningspunkt, förnämligast på framsidan, försedda med fina hår. Nedom samma fastepunkt vidtaga och följa, allt efter ståndarenas vidhäftningslinea, genomskinliga tjockare piggar, öfvergående i de få ofvannämnda vid pipens bas.

För min del finner jag nästan större frändskap imellan *L. incisum* och *intermedium*, än mellan den förra och *L. purpureum*. Hos *L. incisum* och *intermedium*, som också gemen-

samt hafva en tubum corollæ supra basin subnudum och petiolos dilatatos, äro, då de vexa i fet jord, stam och bladform, vid hastigare påseende, någon gång förvånande lika. *L. intermedium* skiljes likväl genast genom sina längre och mera långhåriga fodertänder och större och mörkare blommor. Alla tre arterna förekomma här till inpå senhösten.

Skulle jag för *Lamium incisum* våga en diagnos, så kan den knappt blifva annat än en afskrifning af hvad *Fries* och *Koch* redan gifvit oss, eller denna: *Lamium incisum* Willd. foliis inæqualiter inciso-lobatis inferioribus cordato-ovatis, superioribus subrhombis breviter petiolatis concaviusculis, petiolo dilatato, tubo corollæ intus subnudo, fauce utrinque denticulis duobus notata, dente superiore subulato, dentibus calycis post anthesin patentibus, antheris barbatis.

Inter *Lamia* tres species præsertim confunduntur. Sunt *Lamium purpureum*, *incisum* et *intermedium*:

Lamium purpureum L. tubo corollæ basin versus annulo piloso clauso, corolla ipsa læte purpurea, foliis ovato-cordatis ac crenato-serratis et petiolis angustatis diversum.

Lamium incisum Willd. tubo corollæ subnudo, corolla ipsa pallide purpurea, foliis superioribus subrhombis inciso-lobatis et concaviusculis petiolis dilatatis insigne.

Lamium intermedium Fr. tubo corollæ subnudo, corolla ipsa magna et "saturatius colorata," dentibus calycis longioribus ac pilosioribus, foliis superioribus subreniformibus et subsessilibus, petiolis dilatatis distinctum.

Jag har skäl att tro, att *Lamium incisum* och *intermedium* finnas allmännare spridda inom landet, än man hittills förmodat. *Wahlenbergs* Fl. Svec. upgifver såsom vextställen för *L. incisum*, utom Skåne, äfven Halland, Öland, Östergötland och Upsala; och för *L. intermedium*, utom Skåne, äfven Blekinge, etc. — *Hartman* tillägger, för denna sednare, Bohuslän, och *Blytt* har funnit den åtminstone i sö-

dra Norge *). Utom det redan upgifna förhållandet, att dessa båda arter äro allmänna i den af mig sedda delen af Vester-götland, har jag äfven sett exemplar af *L. incisum* från Ny-qvarns Bråk i Södermanland, och *L. intermedium* är i Ram-näs S:n af Vestmanland tagen af J. Brodén. — Vid en hasti-gare resa genom Wenersborg till Uddewalla, under nu för-flutne sommar, fann jag *L. intermedium* allestädes i stormyc-kenhet. *L. incisum* anmärktes sist vid Nygård, liggande vid foten af Hunneberg, och vid Wenersborg. Den syntes icke sedermera. Hade tiden varit längre, och egenteligen anslagen till undersökning af traktens vegetation, så förmodar jag likväl att *L. incisum* påträffats äfven V. om nämnde stad. — *Koch* uptager ej *L. intermedium* i sin Syn. Fl. Germ. et Hel-vet. — Kan det vara möjligt att den saknas på andra sidan Östersjöm?

II. Utdrag ur utländska arbeten.

Utur Flora oder Botanische Zeitung 1841.

(Forts. fr. N:o 9.)

5. Uti N:o 13 förekommer ett utdrag ur en af *Fermond* författad och i Journal de Pharmacie för 1840 införd uppsats, som har till föremål att visa, det befruktningen ofta försig-går efter blommornas öppnande, och att blomhyllena dervid spela en vigtig rol. Man har nemligen förr antagit, att be-fruktningen i sådana uprätta blommor, der ståndarna äro myc-

*) Den vexer allmänt kring Sognfjorden i mellersta Norge, t. ex. vid Leirdal, Gudvang, Lyster, Vig etc. *L. incisum* är af *Blytt* anmärkt i Nærødalen i Voss, äfvensom vid Moss, Dröbak, o. s. v. på östra kusten af Norge. — *L. intermedium* är nu äfven funnen i Oldenburg; hvarom se Flora oder Bot. Zeitung 1841, N:o 14, p. 214, hvarest åtskilliga observationer forekomma öfver *L. incisum* och *L. intermedium* af *Böckeler*, hvilken äfven påyrkar dessas arträttighet.

Utg. anm.

ket kortare än pistillen, äfvensom der anthererna öppna sig på den yttre från pistillen vända sidan, endast kunde verkställas medelst tillhjälp af vinden eller insekter. Denna förklaringsgrund är i flera hänseenden otillfredsställande. Förf. har nu genom observationer ådagalagt, att befruktningen hos *Iris*, hos hvars arter ståndarna öppna sig på yttre sidan, sker på det sätt, att pollen fastnar bland de hårstrimlor, som befinna sig på de kronlika foderbladen, hvilka äro motsatta ståndarna. Dessa foderblad höja sig sedan upåt och kröka sig mot blommans centrum, hvarvid de afskaka pollenkornen på märkena; i denna ställning förblifva de sedermera, så att man hos de förvisnade blommorna alltid finner en ståndare och ett märke omslutet af ett foderblad. Enahanda är förhållandet hos *Sisyrinchium*, *Moræa*, *m. fl.* Denna involutio eger äfven rum hos *Ipomæa* och några arter af *Nyctago*. Hos *Convolvulus* och *Molvaecæ*, som ha ståndarna mycket kortare än pistillerna, sker befruktningen äfven med kronans tillhjälp, i det denna, sedan pollen derpå är utströdt, vrider sig i spiral och innesluter pistillen, hvilken sålunda kommer i beröring med pollen.

6. Apotekare *Böckeler* har i N:o 14 meddelat anmärkningar rörande några Oldenburgska växter, hvaraf Ref. här endast vill anföra följande. Genom odling har han funnit att *Gnaphalium nudum* Hoffm. öfvergår i *Gn. uliginosum* L.; vidare anser han *L. incisum* Willd. och *L. intermedium* Fr. för goda konstanta arter, hvilka dock synas honom vara sinsimellan mera beslägtade än med *L. purpureum*; af *L. incisum* anmärker han en forma *vernalis* och en forma *æstivalis*. *Juncus nigritellus* Don. är endast en form af *J. supinus* L.; både ståndarnes antal och fruktens form varierar. — *Nasturtium microphyllum* Bönnigh. och *N. Siifolium* Reichb. äro endast genom lokaliteter försakade former af *N. officinale*.

7. Uti en i N:o 19 införd upsats om en botanisk excursion i trakten af Muggendorf, hvarunder *Brassica campe-*

stris L. upptäcktes såsom vild, anför Hofrådet *Koch* åtskil-
ligt intressant om denna och närbeslägtade former; deraf
torde vara tillräckligt här anmärka, att han numera an-
ser *B. campestris* för den enåriga urformen af *B. Rapa* och
ej för *B. Rapa biennis*. — Med anledning häraf kan Ref. icke
underlåta att meddela den af Prof. *Fries* i breflemnade up-
lysning, att *Br. campestris*, *Rapa* och *Napus* äro trenne verk-
ligen skiljda arter, som alla tre förekomma vilda i Sverge.
Vi hoppas, att Prof. *Fries* snart sjelf närmare utvecklar
detta ämne.

8. *Sauter*, hvilken, enligt hvad i ett föregående num-
mer visats, på ett berömvärdt sätt egnat upmärksamheten åt
de i Pinzgau i Salzburg förekommande lafvar, har äfvenle-
des omsorgsfullt studerat der förekommande svampar och det
med den framgång, att han funnit en ej obetydlig mängd
nya arter. I N:o 20 af *Flora* meddelar han en öfversigt af
svampvegetationen med hufvudsakligt afseende på *Peziza* och
Trichioidei, samt lemnar diagnoser öfver de nya arterna. Den-
na uppsats är så mycket intressantare, som man hitintills nä-
stan alldeles saknat underrättelse om svampvegetationen i
sydtyska fjälltrakterna. Utrymmet tillåter icke att här när-
mare referera innehållet af nämnde uppsats, utan får Ref. in-
skränka sig till meddelandet deraf, att *Sauter* inom 3 år
fann omkring 200 arter af *Peziza*, hvaribland öfver 30 nya;
vidare 2 nya *Trichia*, 1 ny *Arcyria*, äfvenledes 1 ny *Stemo-
nitis* och 1 ny art af *Diderma*; 3 nya *Clavari*, 3 nya *Can-
tharelli*, o. s. v.

9. I N:o 27 och följande lemnar Hofrådet *Koch* tillägg
och förbättringar till sin *Synopsis Floræ Germanicæ et Helve-
ticæ*, vid hvilken uppsats Ref. något längre vill uppehålla sig,
enär deri meddelas ganska mycket, som äfven för Skandina-
viens *Flora* har ett speciellt intresse.

I fråga om arterna af släktet *Thalictrum* torde följande
böra meddelas. *Th. minus* & *strictum* Synops. betraktas som
egen art *Th. silvaticum*: caule ad genicula striato leviter prui-

noso, internodiis quandoque serpentino-flexuosis, petiolis partialibus compresso-teretibus obsolete-angulatis, foliolis subrotundis 3dentatis l. 3fidis et 5dentatis subtus glaucis glabris, auriculis vaginarum brevibus rotundatis revolutis-patulis, stipellis nullis, ramis patentibus, floribus sparsis subumbellatis staminibusque pendulis. 24. In terra humosa silvarum (Rheinpfalz, Slesien, Mittelmark; blommar en månad sednare än *Th. minus*). — *Th. majus* Jacq. antages som egen art och får följande diagnos: caule striato epruinoso substricto, petiolis partialibus lineis prominentibus angulatis, infimis patentissimis, foliolis subrotundis cuneato-obovatis 3dentatis, l. 3fidis et 5dentatis, subtus pallidioribus glaucescentibusque glabris, auriculis vaginarum brevibus inferioribus rotundatis, stipellis nullis, ramis paniculæ erecto-patentibus, floribus sparsis subumbellatis staminibusque pendulis. 24. In pratis et ad agrorum margines, — *Th. elatum* Gaud., *Th. ambiguum* Schleich. (nec Willd. Herb.), *Th. minus* & *dumosum* Koch *Synops.* — *Th. capillare* Reich. är här af en varietet med långa mycket fina blomskaft. Arten kan i herbarier svårligen särskiljas; men lefvande utmärker den sig genom en något styf högre stjolk, genom hufvudbladskaftets sidogrenar, som med det samma bilda en rät vinkel och genom en mindre utspärrad vippa. *Jacquin* skiljde dock ej *Th. minus* L. från sin *Th. majus*. Sedan *Wallroth* icke vill erkänna sin *Th. collinum* för samma som *Kochs* art af samma namn, har denna kallat sistnämnda för *Th. Jacquinianum*, hvartill *Th. minus* Jacq. är synonym; deremot tvifvelaktigt om *Th. flexuosum* hör till denna art; af hvilken *Th. nutans* Schleich. (nec Desf. quod var. *Th. majoris* videtur) är en varietet. — *Th. exaltatum* Gaud. tillägges med följande diagnos: caule sulcato nitido, foliolis subtus, vaginisque glandulis sessilibus minutissimis adpersis lanceolatis integris l. cuneatis 2-3-fidisve, auriculis vaginarum brevibus rotundatis diametro vaginæ angustioribus, summis acutis, stipellis subnullis, ramis paniculæ corymbosæ patentibus, floribus in apice ramorum aggregatis staminibus-

que porrectis, radice subrepente. 2. Ad fluviorum ripas Helvetiæ australis. Mycket större än *Th. flarum* — *Ranunculus auricomus* β . *fallax* W. et Grab. föres som varietet till *R. cassubicus*, som skiljes genom rostrum rectiusculum apice uncinatum från *R. auricomus*, hvars rostrum är a basi fere uncinatum. — Af *Pæonia* finnas inom florans gebit endast *P. corallina* och *peregrina*, för hvilka nya diagnoser med synonymi meddelas. — Af *Corydalis* antagas fyra arter, hvilka på följande sätt karakteriseras: 1. *C. cava* Schweig. et Korte: rad. tuberosa fibris undique adpersa cava denique multicauli, caule diphylo squama basilari destituto, fol. 2ternatis incis, racemø fructifero erecto, bracteis integris, pedicellis capsula triplo brevioribus. 2. *C. solida* Sm. radice tuberosa solida basi ima fibris obsita, fol. 2ternatis incis, petiolo inferiore aphylo squamæformi, bracteis digitato-partitis, racemø fructifero elongato erecto, fructibus remotis, pedicellis capsulam æquantibus. — Stylus är under blomningen hos denna art vid basen böjd åt sidan i en rak vinkel och stiger först derefter i höjden; detta eger ej rum hos de andra tre arterna. — 3. *C. fabacea* Pers. rad. tuberosa solida basi ima fibris obsita, fol. 2ternatis incis, petiolo inferiore aphylo squamæformi, racemø fructifero conferto nutante, bracteis integris, pedicellis capsula triplo brevioribus. — Äfven då *C. solida* har hela blomskärm skiljes *C. fabacea* lätt derifrån genom de korta fruktstjelkarne och den lutande täta fruktklasen. — 4. *C. pumila* Host. rad. tuberosa solida basi ima fibris obsita, fol. 2ternatis incis, petiolo inferiore aphylo squamæformi, racemø fructif. conferto nutante, bracteis digitato-partitis, pedicellis capsula triplo brevioribus. Äfven då denna, såsom *Fries* upgifver, har hela blomskärm, skiljer den sig från föregående genom betydligt större bracteer, genom blomkronan, som midtpå undra blombladet har blott en obetydlig knöl, hvarifrån den väl uppstiger, men ej bildar någon vinkel, då deremot knölen på *C. fabacea* är stor och den undra sidan af sporren och främre sidan af undra blombladet

bilda nästan en rak vinkel; äfvenledes är sporren, der den går från blomskafvet, hos *C. fab.* mycket bredare än hos *C. pumila*. — *Nasturtium Siifolium* föres som varietet till *N. officinale*. — Under *Barbarea vulgaris* uptages som var. *pubescens* *B. hirsuta* Weihe, Reichb. fl. exc. — *Arabis hirsuta* γ *longisiliqua* Synops. betraktas som egen art *A. sagittata* Bertolon. med följande diagnos: Caule inferne hirto pilis simplicibus ramosisque patulis l. deflexis, superne glabriusculo, fol. oblongis denticulatis pube ramosa adpersis in petiolum angustatis, caulinis erecto-patulis basi profunde cordato-sagittata sessilibus, auriculis patentibus, siliquis erectis anguste linearibus compressis, nervo dorsali tenui denique subevanescente, seminibus anguste alatis obsolete punctulatis. ☉. In collibus lapidosis et montanis rupestribus. (Franken, Unterharz, Krain). Jun. Jul. — Öfver arterna af *Erysimum* meddelas kritiska anmärkningar och äfven nya diagnoser för en del. — *Alyssum edentulum* kallas *A. petræum* Ard. och får såsom synonymer dels förstnämnde dels *A. gemonense* L. Mant.; hvaremot *A. gemonense* Syn. kallas *A. medium* Host. — *Draba Traunsteineri* Hopp. betraktas tills vidare som egen art. — *Draba lapponica*, *lævigata*, *fladnizensis* äro förenade under en art *Dr. Wahlenbergii* Hn. i öfverensstämmelse med Ref. åsigt ytterligare bestyrkt af Traunsteiner och Salis-Marschlins. — *Dr. confusa* Syn. får namnet *D. stylaris* Gay, sedan det uplysts att *Dr. confusa* Ehrh. är en form af *Dr. incana* L. — *Raphanistrum arvense* Reich. Fl. germ. exsicc. hör till *Raphanus Raphanistr.* α . et β . Syn., och *Raphan. segetum* Reich. till till var. γ .

(Fortsättes.)

III. Literatur.

Revisio critica Caricum borealium in terris sub imperio Danico jacentibus inventarum. Autore S. Drejer, artium Magistro. Havnæ Reitzel 1844. 62 pg. 8:o.

Detta arbete är ursprungligen infördt i 3:e bandet af Kröyers Naturhistorisk Tidskrift, men som det äfven förekommer särskildt aftryckt och är af vigt för Skandinaviens flora, har Ref. ansett sig böra äfven särskildt anmala det.

Förf. angifver till en början att första anledningen till dess tillkomst var granskningen af den rika samling af starrarter, som *Vahl* medfört från sitt 9åriga vistande på Grönland och som han lemnat Förf. att genomgå och beskrifva i och för den Grönlands Flora, med hvars utarbetande *Vahl* är sysselsatt. Men som *Steenstrup* ungefär vid samma tid lemnade Förf. alla de af honom på Island under 2 år samlade vexter, så beslöt han, att kritiskt genomgå alla Grönländska, Isländska och Färöiska *Carices*, samt, med *Vahls* bifall, särskildt publicera sina härunder gjorda anmärkningar. Utom *Vahls* och *Steenstrups* samlingar hade han äfven tillgång till *Hornemanns* rika herbarium, hvarest så väl nästan alla af *Wormskjold*, samt de flesta af *Raben*, *Hollböll*, *Morch* och *Lyngbye* på Grönland, Island och Färöarne samlade *Carices* äro förvarade; äfvensom andra samlingar för Förf. voro tillgänglige. Han lemnar derefter en historisk öfversigt af hittills utgifna bearbetningar och uplysningar öfver nämde traktens vegetation; hvarefter han meddelar en förteckning på de (69) arter af *Carex*, som ditintills voro upgifna från dessa länder, hvarpå han öfvergår till sjelfva revisionen af de särskilda arterna. Härvid anförer han öfverhufvud blott sådana synonymer, som äro hämtade ur arbeten, hvilka afhandla den arktiska och skandinaviska floran; vextställen och, i de flesta fall, samlarens namn, samt vid nya eller förblandade arter diagnoser, beskrifningar och anmärkningar. Vi vilja härur anförä hvad som kan vara af speciellt intresse för skandinaviens flora, äfvensom diagnoser på de upställda nya arterna.

I. *Psyllophoræ*.

Carex gynocrates *Wormskj.* mscpt.: spicis oblongis polygamis (aliis mere femineis, aliis androgynis apice l. medfö

masculis), perigyniis squarrosis subreflexis ovatis biconvexis rugosis rostro teretiusculo, squamis femineis ovatis acutiusculis masculis lineari-lanceolatis acutis, stigm. binis. Grönl. — *C. dioeca* proxima, quæ vero a *C. gynocrate* difert: perigyniis subarrectis plano-convexis ovatis validius et magis regulariter nervosis, in rostrum longius applanatum attenuatis et margine distinctius scabratis, squamis femineis ovatis obtusis, masculis oblongo-obovatis obtusis. — Såsom synonymer till *C. gynocrates* citeras *Cobresia scirpina* Hornm. Fl. D. t. 1529. *Cobr. nardina* Horn. nomencl. p. 74. *C. rupestris* Sommerf. in herb. Horn. (Saltdalen). Hvad nu de 2 första synonymerna angår, så har Prof. *Fries* i bref till Ref. meddelat, att han, liksom *Hooker*, från *Hornemann* sjelf erhållit *Carex nardina* under namn af *Cobres. scirpina*, och att *Fries* är så mycket säkrare att detta synonym verkligen hör till *C. nardina*, som *Fries* sjelf gjorde *Hornemann* upmärksam på dess skillnad från den rätta *Cobr. scirpina* och kallade den *Carex nardina* i de anmärkningar öfver Fl. Dan., hvilka han sände *Hornemann*, då denne skulle utgifva *Nomenclator Fl. Dan.* (hvarom se företalet till samma arbete); namnet är föröfrigt,) såsom *Drejer* sjelf anmärker, likaså passande för *C. nardina* som opassande för *C. gynocrates*; (denna sistnämnda har äfven *Ångström* funnit jemte den förra, men tog den för en form af *C. dioeca*).

C. nardina Fr.: spica ovata l. ovali densiflora apice mascula, squamis ovatis obtusiusculis fructu subbrevioribus, perigyniis ovatis ellipticisve stipitatis nervosis angulis scabridis, rostro tereti ore hyalino-bilobo, stigm. 2. — Grönland. — (Om synonymien jfr hvad nyss yttrats i fråga om *C. gynocrates*).

C. ursina Dewey: spica subrotundo-ovata basi mascula, perigyniis stipitatis ovalibus brevissime rostellatis ore submarginato, squamam subobovatum obtusam subsuperantibus, stigm. 2. — Grönland. — Si quis diceret, hanc speciem esse formam depauperatam speciei alicujus spica composita instructæ, haud adeo ab ea sententia abhorrerem, quum nonnul-

la specimina rudimentum spicæ alterius habeant; non autem acutissimo Vahllo assentior, qui eam formam depauperatam esse *C. glareosæ* (cum ea mixtim quidem crescentis) habuit; hæc enim differt culmo superne scabro, perigyniis ellipticis utrinque attenuatis rostratis distincte nervatis, squamis brevioribus.

II. *Vignæ.*

C. festiva Dewey: spica composita androgyna, spiculis subsenis ovals in capitulum subovatum lobatum aggregatis basi masculis, perigyniis ovato-ellipticis plano-convexis nervosis margine serrulatis rostratis ore hyalino-lobato abscisso, squamas ovatas obtusiusculas superantibus, stigm. 2. — *C. leporina* ovata Hartm. *Sk. Fl. ed. 3 p. 216.* *C. ovalis* subalpina Læstæd. in herb. *J. Vahl* — Grönland. — *C. leporina*, habitu proxima, differt spiculis ovalibus remotiusculis alternis, quo fit ut tota spica elongetur, squamis acuminatis perigynia æquantibus, caryopside ovata (in *C. festiva* obovata l. obovato-elliptica).

C. pratensis Drejer: spica composita androgyna spiculis 5—7 ovalibus alternis in rachi subflexuosa subsessilibus remotiusculis omnibus bracteatis basi masculis, perigyniis ovato-oblongis plano-convexis nervatis margine ciliato-serratis rostratis alato-submarginatis, squamis ovato-oblongis acutatis perigynio sublongioribus latioribusque, stigm. 2. — Grönland.

C. lagopina Wahlenb. Af denna art upställas 2 varieteter: α *typica*: spiculis ternis in spicam subglobosam aggregatis; β . *pleiostachya*: spiculis 5—6 alternis approximatis l. infimis remotiusculis.

Vid *C. canescens* L. anmärker Förf. att han icke en gång som varietet förmår åtskilja *C. Gebhardi*.

(Fortsättes).

IV. Hvarjehanda.

1. *Hugo Mohl* har i Linnæa för 1841 tillkännagifvit, det han ämnar årligen utgifva ett *Repertorium für Anatomie und Physiologie der Gewächse* efter samma plan, som *Meyer* följt i sina årsberättelser, hvilka voro införda i *Wiegmanns Archiv*. Deri skall således mera på ett refererande än kritiserande sätt redogöras för hvad som under året tillgjorts i dessa delar af Botaniken, och för att kunna åstadkomma detta på ett tillfredsställande sätt anmodar han alla författare inom dessa grenar att tillsända honom särskildta aftryck af sådana afhandlingar och uppsatser, hvilka icke såsom sjelfständiga arbeten utkomma i bokhandeln.

2. På samma ställe har *D:r Walpers* annonserat, att han tänker utarbета och utgifva ett *Repertorium botanices specialis*, hvori alla vextarter, hvilka publicerats efter utgifvandet af de allmänna botaniska verken, (t. ex. *De Candolles prodromus*, *Willdenows Species*, *Sprengels Systema* etc.), skola upräknas samt diagnoser intagas. Till form och inrättning slutar det sig till *Endlichers genera plantarum*. Derefter ämnar han årligen lemna supplementer. Flera utmärkta botanister (t. ex. *Link*, *Endlicher*, *Kunth*, *Hornschuch*, *Laurer* m. fl.) hafva låfvat honom sitt bistånd, och han upmanar alla botanister att meddela honom de bidrag och uplysningar, som för nåendet af systemålet äro af nöden.

3. Efter *Wiegmanns* död har *D:r Erichsson* öfvertagit fortsättningen af det af den förra påbörjade *Archiv für die Naturgeschichte*, och åtskilliga naturforskare hafva förenat sig med honom. Den botaniska delen besörjes af *Grisebach* och har Geheime-Rådet *Prof. Link* äfven låfvat sitt biträde. Årligen skola 6 häften utkomma. I första häftet af 7:de årgången (för 1841) innehålles icke någon botanisk afhandling.

4. Professor *Fries* är sysselsatt med redigerandet af *Novitarum Floræ Svecicæ Mantissa tertia*, hvori alla de under sista åren gjorda upptäckter komma att intagas, och lära åt-

skilliga släkten deri blifva till större eller mindre del monografiskt behandlade, så vidt som de tillhöra Skandinaviska floran.

5. Prof. *Fries* har meddelat Utg. den underrättelsen, att vid fördelningen af det anslag som Rikens Ständer förunnat Upsala Akademi till materielens förökande, tillerkändes Botaniska trädgården derstädes ytterligare 625 R:dr B:ko. — Här i Lund har den erhållit 218 R:dr, och några hade helst sett att den fått ännu mindre, ehuru envar någorlunda opartisk måste erkänna, att denna institution i alla hänseenden är en bland de allrämest behöfvande, såvida den skall ens någorlunda upfylla sin bestämmelse. Med det anslag den hittills haft kan ingenting uträttas, icke ens det första vilkoret för hvarje botanisk trädgård åstadkommas, nemligen erhållandet af en skicklig vetenskapligt underbyggd trädgårdsmästare. De framsteg hortikulturen under de sista decennierna gjort fordra såsom en nödvändighet, att en trädgårdsmästare, företrädesvis vid en botanisk trädgård, måste ega kemiska kunskaper för att förstå att blanda jordarterna, fysiologiska för att rätt kunna bestrida utsåningen, vextgeografiska för att kunna riktigt behandla vexterna, och rent botaniska för att kunna bestämma dem och förekomma förvexling. Men hvar skall man väl få en dylik duglig trädgårdsmästare, då man ej har att erbjuda honom mera än 250 R:dr B:ko i lön; han bör hafva åtminstone dubbelt denna summa; så t. ex. har Gartneren i Greifswald 280 Thaler. — Att vexthusen här i Lund äro dels alltför små, dels med hänseende till konstruktionen odugliga för sitt ändamål är för hvar och en, som något känner till hurudana dylika böra vara, så påtagligt att det ej läser kunna förnekas. Drifhusvexter kunna följaktligen icke här med någon framgång odlas; utan får man inskränka sig till vexter för fritt land. Af dessa finnas visserligen icke så få, så att Lunds trädgård med hänseende till dem äfvensom i fråga om arboretum torde kunna jämföras med Upsala trädgård. Men nya böra alltjemt anskaffas,

och dertill saknas medel, helst de vexter som finnas icke äro i allmänhet af den beskaffenhet, att de erbjuda tillfalle att medelst fröbyte med andra trädgårdar anskaffa hvad som brister. — Greifswalds trädgård har, utom fria vexthus och fria brännmaterialier, årligen 539 Thaler, hvarmed arbetslön och alla utgifter skola betäckas, hvartill likväl, enligt benägen upgift från Prof. *Hornschuch*, åtminstone erfordras 1500 Th., och ser man sig nödsakad fylla det bristande genom försäljning af dupletter och genom den besparing i arbetslön, som åstadkommes genom den med trädgården förbundna läroanstalt för trädgårdsmästare. Lunds trädgård saknar allt tillfalle till dylika biförtjenster och är nödsakad att inskränka sig till det af staten lemnade otillräckliga anslag. — I sammanhang härmed och då trädgården är utur stånd att för närvarande förse sig med sådana utländska vexter, som der borde finnas, skulle Utg. vilja föreslå att man, mera än hittills alltsedan Retzii tid skedt, odlade sällsyntare Skandinaviska vexter och i främsta rummet alla kritiska arter. Ty jemte det tillfalle till biologiska observationer, som derigenom erböd sig, äfvensom till att göra de Studerande upmärksamma på skilnaderna mellan närslägtade arter, kunde man möjligen småningom bereda en liten inkomst för trädgården genom det att man kunde åt utländska trädgårdar erbjuda till salu eller utbyte frön af dessa vexter, hvaribland säkert äro många, som för dem skulle blifva kärkomna. — Men det viktigaste af allt är att anskaffa en någorlunda försvarlig trädgårdsmästare-lön, så att man kunde ega hopp att få en skicklig och verkliga dertill bildad man. Jag är försäkrad att i sådant fall Prof. *Hornschuch*, hvilken till Upsala anskaffat en utmärkt duglig Gartner, gerna, om han derom anmodades, äfven skulle visa Lunds Botaniska trädgård denna tienst.